

Jóannes Eidesgaard (FÆR):

Selv om jeg ved, at man ikke bliver populær på at holde lange taler så sent på aftenen, så føler jeg mig forpligtet til at fremføre nogle synspunkter, og jeg vil indledningsvis sige, at det var en interessant og bekræftende tale, som statsministeren holdt, en tale, hvis centrale temaer var den ulykkelige situation på Balkan og Danmarks EU-politik. Men traditionen tro fik Færøerne også nogle bemærkninger med på vejen, og det er disse bemærkninger, som jeg vil kommentere.

Statsministerens omtale af Færøerne kan deles i to dele, hvoraf den ene handler om overenskomsten om sokkel- og fiskerigrænsen mellem Færøerne og Storbritannien og den anden om de ændringer, der vil ske i forholdet mellem Færøerne og Danmark.

Som jeg allerede sagde ved førstebehandlingen af beslutningsforslaget vedrørende aftalen om sokkel- og fiskerigrænsen mellem Færøerne og Storbritannien, er jeg overbevist om, at forhandlingsresultatet er et godt resultat, og at det afgjort er at foretrække frem for at lægge sagen til afgørelse ved Den Internationale Domstol i Haag.

Med denne aftale åbner der sig mulighed for et nyt kapitel i det færøske samfunds historie, et kapitel med muligheder både på det brede samfundsplan, på det økonomiske plan og på det erhvervsmæssige plan. Færøsk erhvervsliv og den færøske økonomi hviler stort set kun på ét ben. Derfor er det nødvendigt for at opnå et bredere erhvervsliv og en mere stabil økonomi, at vi får nogle erhvervsalternativer.

De seismiske undersøgelser på den færøske kontinentalsokkel har i hvert fald ikke fået olie-selskabernes interesse for området til at blive mindre. Findes der olie og gas i den færøske undergrund, jamen så er vi godt på vej imod et mere økonomisk uafhængigt samfund. Derfor åbner denne her aftale om grænsen et nyt kapitel med perspektiver.

Jeg noterede mig, at statsministeren sagde, at denne aftale illustrerer styrken i samarbejdet mellem vores to rigsdage. Jeg er ganske enig i dette synspunkt, for det er et faktum, at forhandlingerne siden 1994 har været med færøsk initiativ og ledelse. Så denne aftale er et bevis på, at vi kan motivere, udbygge og forny de forfatningsmæssige relationer. Det er kun et spørgsmål om en rationel politisk handling og et spørgsmål om en målrettet politisk vilje.

Allerede her i efteråret er det olieadministrationens plan at gå i gang med en udbudsrunde, således at ledefasen kan starte omkring år 2001. Så med denne aftale er den sidste praktiske forhindring for at komme videre inden for færøsk olieerhverv ryddet af vejen. Derfor vil jeg også benytte denne her lejlighed til at sige de politiske partier tak for den brede tilslutning, som denne overenskomst efter alt at dømme får ved anden og sidste behandling i morgen.

Jeg deler fuldt ud statsministerens glæde over den forbedrede økonomiske situation, men den bør og skal forbindes med det utrolig gode fiskeri af specielt dyre fiskearter, vi har fanget de seneste år. Desuden har vi haft en meget gunstig prisudvikling i samme periode. Dette har givet færøsk økonomi et opsving, men erfaringsmæssigt ved vi, at forhold som fiskerigdom og fiskepriser er parametre, som man ikke direkte politisk har den store indflydelse på, og som hurtigt kan ændre sig.

Desværre må vi allerede nu konstatere, at fiskeriet i år næppe bliver så godt som sidste år. Derfor er vores monoøkonomi så utrolig sårbar, og derfor må vi i gang med at skabe alternativer, der kan hjælpe på den økonomiske stabilitet, og her kan olieindustrien blive relevant.

Statsministeren nævnte i sin redegørelse den hvidbog, som udkommer her i løbet af sommeren, og som skal danne grundlag for landsstyrets handleplan og køreplan imod den færøske suverænitet. Jeg må skuffe statsministeren, når han siger, at denne hvidbog skal danne grundlag for de fremtidige relationer mellem Færøerne og Danmark. Landsstyrets planer på dette område står krystalklart i deres regeringsgrundlag, og det hedder en udmelding af rigsfællesskabet og efterfølgende oprettelsen af den suveræne stat Færøerne.

Men jeg er ikke uenig med statsministeren i, at en objektiv hvidbog, der beskriver og analyserer relationerne mellem vores to lande, er det nødvendige fundament for en fornuftig debat omkring sagen med en efterfølgende politisk stillingtagen til den fremtidige model for det videre samarbejde.

Men desværre vender denne sag forkert, fordi første fase allerede er sket, nemlig den politiske beslutning, for at man så senere kan gå i gang med en udredning, som selvfølgelig helst skal kunne anvendes til at gennemføre den politiske målsætning.

Det glæder mig at høre, at statsministeren og regeringen og uden tvivl hele Folketinget stiller